

SOME BASIC FACTORS REGULATING TO OVERCOME THE IMPACT OF THE DIFFERENT SIDE OF THE MARKET ECONOMY IN OUR COUNTRY ON THE LIFESTYLE OF YOUNG OFFICERS IN THE ARMY

Pham Hoang Anh

Academy of Politics, Ministry of National Defense; Email: hoanganhhvct@gmail.com

Received: 16/7/2024; Reviewed: 04/8/2024; Revised: 13/8/2024; Accepted: 26/8/2024; Released: 30/9/2024

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/331>

The fundamental factors that regulate the mitigation of the impact of the negative aspects of the market economy in our country on the lifestyle of young officers in the army serve as the foundation for proposing solutions to address these impacts. These factors play a crucial role in preventing the infiltration and influence of negative elements of the market economy's downside on the lifestyle of young officers. Simultaneously, they provide a premise for nurturing and perfecting the revolutionary soldiers' personality, building a contingent of military cadres, including young officers with strong political will, good moral qualities and a healthy lifestyle in order to successfully fulfill the mission of defending the Fatherland in the new context.

Keywords: *Fundamental factors; Negative factors; The dark side of market economy; Young officer; Lifestyle of young officers in the army.*

1. Đặt vấn đề

Nghiên cứu vấn đề khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường (KTTT) ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội hiện nay rất quan trọng, là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, góp phần trực tiếp vào việc xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị. Đây là một nhiệm vụ hết sức khó khăn và phức tạp. Do vậy, cần phải tập trung làm rõ nhiều vấn đề, đặc biệt là những nhân tố quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội, qua đó để thấy rõ hơn quá trình khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự chi phối của nhiều nhân tố, cả khách quan và chủ quan.

2. Tổng quan nghiên cứu

KTTT ở nước ta đã có tác động tiêu cực đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội, làm cho một bộ phận sĩ quan trẻ có những biểu hiện phai nhạt về mục tiêu, lý tưởng, giảm sút ý chí phấn đấu, có những biểu hiện của lối sống tự do tùy tiện, đề cao giá trị vật chất, chạy theo đồng tiền. Do đó, khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội hiện nay, trở thành đối tượng nghiên cứu của nhiều nhà khoa học. Trong đó, bài viết đề cập đến một số công trình tiêu biểu như: Trong công trình *Ảnh hưởng của chủ nghĩa thực dụng đến nhân cách người cán bộ hậu cần Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay* (Ba, 2004), tác giả cho rằng, trước tác động tiêu cực của KTTT đã ảnh hưởng xấu đến nhân cách con người Việt Nam, trong môi trường quân đội thì đội ngũ

cán bộ hậu cần là đối tượng dễ bị ảnh hưởng. Theo tác giả việc khắc phục tác động của mặt trái KTTT đến nhân cách cán bộ hậu cần quân đội hiện nay chịu sự quy định rất lớn của môi trường xã hội lành mạnh trong cơ quan, đơn vị hậu cần quân đội ta. Nghiên cứu *Giáo dục bản chất giai cấp công nhân của Quân đội trong tình hình hiện nay* (Thế, 2007), tác giả cho đã đi sâu phân tích vai trò của nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ đối với việc phòng ngừa những tác động của tiêu cực của KTTT ở nước ta đến bản chất giai cấp công nhân của quân nhân trong quân đội. Trong cuốn *Nghiên cứu các giải pháp phòng, chống tác động, ảnh hưởng của mặt trái kinh tế thị trường đến đạo đức cán bộ trong quân đội hiện nay* (Tu, 2009), nghiên cứu đã làm rõ những yếu tố, nhân tố chi phối đến quá trình phòng, chống tác động, ảnh hưởng của mặt trái KTTT đến đạo đức cán bộ trong quân đội, trong đó tác giả nhấn mạnh đến nhân tố môi trường đạo đức quân sự; năng lực tự rèn luyện để phòng, chống sự tác động, ảnh hưởng của mặt trái KTTT đến đạo đức cán bộ quân đội. Trong bài viết *Nâng cao phẩm chất, năng lực của đội ngũ cán bộ hậu cần quân đội trong điều kiện kinh tế thị trường hiện nay* (Hoan, 2020), tác giả đã luận giải và chỉ rõ để nâng cao phẩm chất, năng lực của cán bộ hậu cần quân đội trong điều kiện KTTT thì vấn đề xây dựng môi trường văn hóa (MTVH) và phát huy tinh tích cực, chủ động của bản thân cán bộ hậu cần trong học tập, tu dưỡng, rèn luyện là những nhân tố cơ bản góp phần ngăn chặn, đẩy lùi tác động tiêu cực của KTTT đến phẩm chất đạo đức, lối sống cán bộ hậu cần quân đội hiện nay. Nghiên cứu *Đấu tranh phòng, chống suy thoái*

về đạo đức, lối sống của đội ngũ sĩ quan trẻ trong Quân đội (Đại, 2022), tác giả cho rằng, đấu tranh phòng, chống suy thoái về đạo đức, lối sống của đội ngũ sĩ quan trẻ trong quân đội hiện nay, đặc biệt trước những tác động tiêu cực của KTTT nước ta chịu sự ảnh hưởng bởi: công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sĩ quan trẻ; nhận thức, thái độ, trách nhiệm của sĩ quan trẻ trong tự giáo dục, tự bồi dưỡng về lối sống là những nhân tố quan trọng, chi phối trực tiếp. Bài viết *Xây dựng lối sống xã hội chủ nghĩa cho đội ngũ công nhân trong các doanh nghiệp quân đội* (Thùy & Nam, 2022), các tác giả đã đi sâu phân tích những nhân tố ảnh hưởng đến việc xây dựng lối sống cho đội ngũ công nhân trong các doanh nghiệp quân đội trong điều kiện KTTT, trong đó tập trung vào một số nhân tố nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể quản lý doanh nghiệp; đời sống vật chất, tinh thần; giáo dục truyền thống.

Trong phạm vi bài viết này, tác giả kế thừa những công trình nghiên cứu trên trong việc làm rõ cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về vấn đề phát triển KTTT định hướng xã hội chủ nghĩa, vấn đề đạo đức, lối sống, vấn đề phòng, chống, khắc phục tác động, ảnh hưởng của mặt trái KTTT đến đạo đức, lối sống cán bộ quân đội trong tình hình mới.

3. Phương pháp nghiên cứu

Làm rõ những nhân tố cơ bản quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội là một vấn đề khó, mặc dù có nhiều nghiên cứu đã được tiếp cận dưới nhiều góc độ khác nhau nhưng đến nay chưa có công trình nào tiếp cận dưới góc độ triết học. Trong quá trình nghiên cứu, bài viết sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và duy vật lịch sử, trong đó có sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể như: Hệ thống và cấu trúc, phân tích và tổng hợp.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể

Khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi nhiều nhân tố, cả khách quan và chủ quan, trong đó có nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể ở đơn vị cơ sở trong quân đội. Nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể khắc phục chính là những điều kiện khách quan cần thiết tạo ra vai trò của họ trong quá trình này. Tổng hợp các nhân tố đó sẽ tạo ra nền tảng quan trọng, không thể thiếu thúc đẩy quá trình khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội.

Khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội là một quá trình tác động biện chứng giữa chủ thể và đối tượng. Chủ thể trong quá trình này không phải chỉ là một

người hay một lớp người đồng nhất, mà là một hệ thống các chủ thể với những chức năng, vai trò nhất định trong một quá trình thông nhất, bao gồm: Cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng, tổ chức chỉ huy, tổ chức quân chủng. Mỗi hoạt động khác nhau từ lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức đến trực tiếp thực hiện của quá trình khắc phục đều có chủ thể tương ứng.

Trên cơ sở nhận thức đúng đắn bản chất của KTTT ở nước ta sẽ giúp cho các chủ thể không chỉ có tri thức về KTTT ở nước ta mà còn biết phát huy những tác động tích cực của nó cho quá trình phát triển nhân cách, đạo đức, lối sống cho sĩ quan trẻ, thông qua những tri thức đó tạo sức “đề kháng” để hạn chế những tác động tiêu cực từ mặt trái KTTT đến lối sống sĩ quan trẻ. Nếu các chủ thể nhận thức còn hạn chế, hay nhận thức chưa đúng, chưa đầy đủ về bản chất của KTTT ở nước ta, không thấy được những tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến đạo đức, lối sống, không những không khắc phục, hạn chế được những tác động tiêu cực của mặt trái KTTT mà còn làm cho những mặt tiêu cực của nó có môi trường và điều kiện phát triển trong lối sống sĩ quan trẻ.

Cùng với đó, trách nhiệm của các chủ thể là một trong những nội dung hết sức quan trọng trong khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội, nhằm bảo đảm cho việc khắc phục diễn ra theo đúng kế hoạch, đúng hướng, đúng chương trình đã xác định và đạt được mục tiêu đã đề ra. Chính vì vậy, các chủ thể tham gia khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội phải phát huy cao độ tinh thần, trách nhiệm, thường xuyên quan tâm, bám sát đối tượng và yêu cầu nhiệm vụ của đơn vị ở từng giai đoạn nhất định; bám sát quy chế, quy định về hoạt động quản lý, giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng đạo đức, lối sống cho sĩ quan trẻ để xây dựng nghị quyết lãnh đạo sát đúng, chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội đạt hiệu quả, chất lượng cao, góp phần nâng cao sức mạnh tổng hợp của đơn vị, của quân đội.

Từ việc phân tích trên cho thấy, nếu các chủ thể có nhận thức đúng đắn và sâu sắc, luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm trong khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội thì chất lượng và hiệu quả khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội sẽ không ngừng được nâng cao và đạt hiệu quả tốt. Ngược lại, nếu các chủ thể nhận thức không đúng, phiến diện, hời hợt, không thấy được vị trí, vai trò, tầm quan trọng và sự cần thiết của việc khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội; thiếu tinh thần, trách nhiệm; thiếu ý chí quyết tâm trong thực hiện thì việc khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội sẽ gặp phải những thử thách, khó khăn nhất định, đồng thời dẫn đến chất lượng, hiệu quả khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội không cao,

còn những hạn chế nhất định.

4.2. Khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi môi trường văn hóa quân sự ở các đơn vị

MTVH quân sự là toàn bộ các giá trị vật chất và tinh thần hợp thành một chỉnh thể trong không gian và thời gian xác định, tác động đến quá trình hình thành, nuôi dưỡng và hoàn thiện những phẩm chất đạo đức, lối sống của quân nhân nói chung, sĩ quan trẻ nói riêng; MTVH quân sự có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng, hoàn thiện nhân cách quân nhân cách mạng. Thực tế cho thấy, MTVH quân sự tốt đẹp, lành mạnh sẽ là nhân tố thuận lợi để giáo dục, bồi dưỡng, phát triển nhân cách quân nhân cách mạng, xây đắp nên tinh đồng chí, đồng đội cao cả; vừa tạo ra động lực động viên, thúc đẩy cán bộ, chiến sĩ rèn luyện, phấn đấu vươn lên, khắc phục mọi khó khăn; đồng thời, trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. MTVH quân sự trong sạch, lành mạnh là bức tường thành vững chắc vô hiệu hóa sự tấn công của những yếu tố phân văn hóa, bảo vệ “trận địa” tư tưởng văn hóa của Đảng trong môi trường quân đội.

MTVH quân sự có vị trí, vai trò quan trọng hàng đầu tạo ra “màng lọc” góp phần ngăn chặn những tác động tiêu cực từ bên ngoài xã hội xâm nhập vào đời sống đơn vị, trong đó có cả những tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội. Yếu tố MTVH quân sự ở các đơn vị tác động không nhỏ tới chất lượng, hiệu quả khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ; cụ thể, MTVH quân sự ở các đơn vị cơ sở được chú trọng xây dựng tốt, *đảm bảo trong sạch, lành mạnh, phát huy dân chủ, đoàn kết thống nhất, kỷ luật nghiêm minh sẽ góp phần vào việc bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách quân nhân cách mạng, đồng thời cũng tạo điều kiện cho ngăn chặn những tác động của mặt trái KTTT* đến lối sống quân nhân trong đơn vị. Ngược lại, MTVH quân sự ở các đơn vị cơ sở không tốt, có nhiều yếu tố phức tạp, tiêu cực, thiếu lành mạnh sẽ môi trường trung gian, thuận lợi cho việc truyền dẫn những tiêu cực từ bên ngoài xã hội vào đơn vị, trong đó có những tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống quân nhân, lối sống sĩ quan trẻ, gây ra những cản trở đến quá trình khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ, kìm hãm xây dựng, bồi dưỡng lối sống của đối tượng này.

Vì vậy, để xây dựng cho sĩ quan trẻ trong quân đội có phẩm chất đạo đức tốt, lối sống trong sạch, lành mạnh, ít chịu sự tác động của mặt trái KTTT ở nước ta, cần tạo ra MTVH quân sự trong sạch, lành mạnh. Đúng như Đảng ta đã khẳng định: “Kết hợp phát huy đầy đủ vai trò của xã hội, các đoàn thể, nhà trường, gia đình, từng tập thể,... trong việc chăm lo bồi dưỡng hình thành con người mới. Đơn vị sản xuất, công tác, học tập, chiến đấu phải là môi

trường xây dựng phong cách lao động có kỉ luật, có kỹ thuật, có năng suất và hiệu quả cao, nơi thể hiện tinh thần, tinh đồng chí, đồng đội, hình thành nhân cách con người mới và nền văn hoá mới” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 1991, tr.15).

MTVH quân sự ở đơn vị cơ sở thông qua việc định hướng, đáp ứng nhu cầu văn hoá, tinh thần của sĩ quan trẻ vừa giữ gìn và phát triển các giá trị chuẩn mực đạo đức, lối sống, vừa ngăn chặn và khắc phục tác động của mặt trái KTTT xâm nhập vào đơn vị. Như vậy, MTVH quân sự được coi là cầu nối giữa việc định hình, mở rộng và đáp ứng nhu cầu văn hoá với giữ gìn, phát triển các chuẩn giá trị chuẩn mực đạo đức, lối sống cho sĩ quan trẻ, đồng thời nó cũng là môi trường trung gian góp phần khắc phục những tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ, hai quá trình đó gắn bó thống nhất hỗ trợ nhau cùng phát triển. MTVH quân sự ở đơn vị cơ sở tạo điều kiện thuận lợi để biến quá trình đào tạo thành quá trình tự rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất đạo đức, lối sống của sĩ quan trẻ, để họ “đủ sức đề kháng” trước những tác động của mặt trái KTTT ở nước ta. Theo đó, khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội có chất lượng và hiệu quả cao nhất khi nó được tiến hành trong một môi trường mà ở đó sĩ quan trẻ được giáo dục và rèn luyện trong một “bầu không khí” trong lành, dân chủ, công bằng, đoàn kết, đầy tình nhân ái, tinh đồng chí, đồng đội, thương yêu đùm bọc lẫn nhau, quan tâm đến nhau, chăm lo đời sống cho nhau cả về tinh thần lẫn vật chất; các mối quan hệ được thực hiện theo luật pháp của Nhà nước, điều lệ, điều lệnh và các chế độ, quy định của quân đội.

MTVH quân sự ở các đơn vị cơ sở trong quân đội diễn ra rất nhiều hoạt động như: Hoạt động chính trị; hoạt động giáo dục, bồi dưỡng, huấn luyện, rèn luyện; hoạt động thực hiện nhiệm vụ huấn luyện sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu; hoạt động xây dựng cảnh quan đơn vị,... Những hoạt động đó diễn ra thường xuyên, liên tục và mang tính chất đặc thù, hướng tới việc tạo ra “màng lọc” góp phần ngăn ngừa, khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội. Do đó, môi trường văn hóa quân sự ở các đơn vị cơ sở trong quân đội quy định đến hiệu quả, chất lượng hoạt động khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội.

4.3. Khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi nhân tố chủ quan của bản thân họ

Một là, khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi nhận thức của sĩ quan trẻ

Nhận thức đúng là cơ sở để có thái độ, động cơ đúng đắn, xây dựng ý chí, quyết tâm, trách nhiệm cao trong thực hiện các nhiệm vụ nhằm đạt mục đích đề ra. Nhận thức đúng thì mới có hành động

đúng, như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “tư tưởng đúng thì hành động mới khỏi sai lạc và mới làm tròn nhiệm vụ cách mạng được” (Hồ Chí Minh, 2011, tr.360).

Khi nhận thức đúng giúp họ không chỉ có tri thức, hiểu biết về KTTT, tác động của KTTT ở nước ta, để từ đó có biện pháp phát huy những tác động tích cực, hạn chế tối đa những tác động tiêu cực của KTTT đến đạo đức, lối sống của bản thân, đồng thời thông qua những tri thức, hiểu biết đó để tạo sức “đề kháng” tốt, hạn chế thấp nhất những tiêu cực của mặt trái KTTT tác động đến lối sống bản thân. Nếu sĩ quan trẻ trong quân đội nhận thức còn hạn chế, hay nhận thức chưa đúng, chưa đủ về tác động của KTTT nói chung, tác động của mặt trái KTTT ở nước ta nói riêng, không chỉ ảnh hưởng xấu tới lối sống mà còn làm cho những mặt tích cực của KTTT ở nước ta không được phát huy, những tiêu cực có môi trường và điều kiện phát triển trong lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội. Tuy nhiên, nhận thức chỉ là một trong những yếu tố cơ bản, quá trình ảnh hưởng còn chịu chi phối nhiều yếu tố khác, hơn nữa từ nhận thức tới quá trình hoạt động thực tiễn, sĩ quan trẻ trong quân đội còn chịu tác động nhiều điều kiện, hoàn cảnh nhất định.

Hai là, khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định vào năng lực thực tiễn, bản lĩnh chính trị của sĩ quan trẻ

Năng lực thực tiễn của sĩ quan trẻ trong khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ của bản thân được thể hiện trước hết ở trình độ, năng lực nắm bắt tình hình, thực trạng tác động của mặt trái KTTT, cũng như việc nắm và vận dụng linh hoạt, sáng tạo các biện pháp khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống của bản thân. Đồng thời, đó còn là kỹ năng, kỹ xảo trong việc lựa chọn những tác động từ KTTT, trong đó lựa chọn những tác động tích cực để góp phần bồi dưỡng, phát triển lối sống của mình, đồng thời khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống của bản thân.

Khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội bên cạnh việc chịu sự quy định bởi năng lực thực tiễn thì còn chịu sự quy định bởi bản lĩnh chính trị của sĩ quan trẻ. Bản lĩnh chính trị của sĩ quan trẻ là điều kiện cơ bản, quan trọng góp phần vào việc quy định chất lượng, kết quả khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống của họ. Hồ Chí Minh khẳng định: “Mỗi khi gặp tình hình mới, công tác mới, nhất là hiện nay từ chiến tranh đổi sang hòa bình, là một cuộc đổi mới rất lớn - tư tưởng của một số đảng viên và cán bộ không khỏi ngỡ ngàng, lộn xộn, hoặc “tá” hoặc hữu. Cho nên thông nhất ý chí, thống nhất hành động, thống nhất kỷ luật, tập trung lãnh đạo là việc cực kỳ cần thiết và cực kỳ quan trọng” (Hồ Chí Minh, 2011, tr.31). Do đó, đòi hỏi sĩ quan trẻ phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định về lập trường trước những tác động tiêu cực của

mặt trái KTTT ở nước ta. Để vượt qua những khó khăn, thử thách, những tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ, đòi hỏi sĩ quan trẻ phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức, lối sống trong sáng, lành mạnh, tâm huyết với công việc, gắn bó với đơn vị, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, tự hào với truyền thống cách mạng của dân tộc.

Ba là, khắc phục tác động của mặt trái kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự quy định bởi tính tích cực, tự giác, tự rèn luyện của bản thân họ

Tích cực, tự giác, tự rèn luyện trong thực tiễn của sĩ quan trẻ trong quân đội là quá trình chủ quan hóa cái khách quan, chuyên hóa từ đối tượng chịu sự tác động của mặt trái KTTT trở thành chủ thể tiếp nhận, qua đó thúc đẩy tính tích cực, sáng tạo, loại bỏ những tác động tiêu cực ảnh hưởng đến lối sống của bản thân trong quá trình phát triển, hoàn thiện nhân cách. Nếu sĩ quan trẻ trong quân đội tích cực, tự giác, tự rèn luyện bản thân trong điều kiện tác động của KTTT, hội nhập quốc tế hiện nay, bản thân họ sẽ trau dồi được nhiều tri thức, kinh nghiệm, vốn sống, biết cách tiếp thu, lựa chọn những giá trị tích cực, phù hợp với đạo đức, lối sống của dân tộc, truyền thống của quân đội, đơn vị góp phần quan trọng vào việc bồi dưỡng lối sống của bản thân, đây là cơ sở, tiền đề quan trọng và có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả khắc phục tác động tiêu cực của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống của họ, làm cho chất lượng, hiệu quả khắc phục thiết thực hơn. Ngược lại, sĩ quan trẻ nếu thiếu tích cực, tự giác, tự rèn luyện bản thân, đặc biệt rèn luyện, thử thách trong thực tiễn sẽ dẫn đến dao động, ngã nghiêng trước những cám dỗ, những tác động của mặt trái KTTT, không đủ bản lĩnh để chiến thắng bản thân.

Tính tích cực, tự giác, tự rèn luyện của sĩ quan trẻ trong quân đội trước tác động của của KTTT ở nước ta còn thể hiện ở việc nêu trước đây sĩ quan trẻ thụ động đón nhận những tác động của KTTT, trong đó có cả tác động tích cực và tiêu cực thì ngày nay họ đã có sự chủ động đón nhận, chọn lọc những tác động của KTTT để biết khai thác, phát huy tác động tích cực, hạn chế tác động tiêu cực của KTTT đến lối sống của họ.

5. Thảo luận

Khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, góp phần trực tiếp vào việc xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị. Đối với sĩ quan trẻ ở các đơn vị cơ sở trong quân đội, khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống của họ, có vai trò đặc biệt quan trọng trong xây dựng phẩm chất chính trị, phát triển nhân cách, nó góp phần trực tiếp vào việc xây dựng đội ngũ cán bộ vừa hồng, vừa chuyên đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới.

Nghiên cứu vấn đề khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong

quân đội hiện nay rất quan trọng, nhưng cũng hết sức khó khăn và phức tạp. Do vậy, cần phải tập trung làm rõ nhiều vấn đề, đặc biệt là cơ sở triết học và nội dung những nhân tố quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội, qua đó để thấy rõ hơn quá trình khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội chịu sự chi phối của nhiều nhân tố, cả khách quan và chủ quan. Việc phân tích, làm rõ cơ sở và nội dung những nhân tố quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội là vấn đề có ý nghĩa lý luận và thực tiễn cần được quan tâm nghiên cứu.

6. Kết luận

Các nhân tố cơ bản quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan

trẻ trong quân đội có cả nhân tố khách quan và nhân tố thuộc về chủ quan, mỗi nhân tố quy định hoạt động khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ ở mỗi khía cạnh, góc độ khác nhau, có thể quy định yêu cầu, nội dung, hình thức hay phương pháp khắc phục. Tuy nhiên, các nhân tố quy định đều ảnh hưởng mạnh mẽ tới hiệu quả và chất lượng của hoạt động khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ. Do vậy, việc xác định rõ, phân tích và luận giải một cách sâu sắc nội dung các nhân tố cơ bản quy định khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ là một vấn đề rất quan trọng và cần thiết góp phần trực tiếp vào chất lượng, hiệu quả khắc phục tác động của mặt trái KTTT ở nước ta đến lối sống sĩ quan trẻ trong quân đội hiện nay.

Tài liệu tham khảo

Ba, N. N. (2004). *Ảnh hưởng của chủ nghĩa thực dụng đến nhân cách người cán bộ hậu cần Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay*. Luận án tiến sĩ Triết học, Hà Nội.

Đảng Cộng sản Việt Nam. (1991). *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*. Hà Nội: Nxb. Sự thật.

Đại, K. N. (2022). Đấu tranh phòng, chống suy thoái về đạo đức, lối sống của đội ngũ sĩ quan trẻ trong Quân đội. *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, số 01/2022.

Hồ Chí Minh. (1950). Nói chuyện tại Hội nghị toàn quốc lần thứ nhất về công tác huấn luyện và học tập. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 6, 2011. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.

Hồ Chí Minh. (1954). Phải theo đúng kỷ luật của

Đảng. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 9, 2011. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.

Hoan, T. V. (2020). Nâng cao phẩm chất, năng lực của đội ngũ cán bộ hậu cần quân đội trong điều kiện kinh tế thị trường hiện nay. *Tạp chí Cộng sản điện tử*, ngày 25/11/2020.

Thế, N. V. (2007). *Giáo dục bản chất giai cấp công nhân của Quân đội trong tình hình hiện nay*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.

Thủy, L. X., & Nam, N. Đ. (2022). Xây dựng lối sống xã hội chủ nghĩa cho đội ngũ công nhân trong các doanh nghiệp quân đội. *Tạp chí Quản lý nhà nước điện tử*, ngày 14/7/2022.

Tu, N. Đ. (2009). *Nghiên cứu các giải pháp phòng, chống tác động, ảnh hưởng của mặt trái kinh tế thị trường đến đạo đức cán bộ trong quân đội hiện nay*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.

MỘT SỐ NHÂN TỐ CƠ BẢN QUY ĐỊNH KHẮC PHỤC TÁC ĐỘNG CỦA MẶT TRÁI KINH TẾ THỊ TRƯỜNG Ở NƯỚC TA ĐẾN LỐI SỐNG SĨ QUAN TRẺ TRONG QUÂN ĐỘI

Phạm Hoàng Anh

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng; Email: hoanganhhvct@gmail.com

Nhận bài: 16/7/2024; Phân biên: 04/8/2024; Tác giả sửa: 13/8/2024; Duyệt đăng: 26/8/2024; Phát hành: 30/9/2024

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/331>

Những yếu tố cơ bản điều chỉnh việc giảm thiểu tác động của những mặt tiêu cực của nền kinh tế thị trường ở nước ta đến lối sống của sĩ quan trẻ trong quân đội là cơ sở để đề xuất các giải pháp khắc phục những tác động này. Những yếu tố này có vai trò quan trọng trong việc ngăn chặn sự xâm nhập và ảnh hưởng của những yếu tố tiêu cực của mặt trái kinh tế thị trường đến lối sống của sĩ quan trẻ. Đồng thời, tạo tiền đề cho việc bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách người chiến sĩ cách mạng, xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội, trong đó có sĩ quan trẻ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, lối sống trong sạch, lành mạnh, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới hiện nay.

Từ khóa: Yếu tố cơ bản; Yếu tố tiêu cực; Mặt trái của kinh tế thị trường; Sĩ quan trẻ; Lối sống của sĩ quan trẻ trong quân đội.